

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

ärinimi: OÜ Skeleton Technologies Group

registrikood: 12421505

tänava nimi: Vabaõhumuuseumi tee 46

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihtnumber: 13516

telefon: +372 53542387

e-posti aadress: info@skeletontech.com

Sisukord

Sisukord.....	2
Tegevusaruanne	3
Finantssuhtarvud	4
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Konsolideeritud bilanss	5
Konsolideeritud koondkasumiaruanne.....	6
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	7
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Raha.....	17
Lisa 3 Varud.....	17
Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed	17
Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	18
Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad.....	18
Lisa 7 Muud nõuded	19
Lisa 8 Materiaalne põhivara.....	20
Lisa 9 Immateriaalne põhivara.....	21
Lisa 10 Kasutusrent.....	22
Lisa 11 Laenukohustused	22
Lisa 12 Võlad ja ettemaksed.....	23
Lisa 13 Tingimuslikud kohustused ja varad	23
Lisa 14 Osakapital.....	23
Lisa 15 Müügitulu	24
Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused	25
Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud	25
Lisa 18 Tööjõukulud	25
Lisa 19 Seotud osapooled	26
Lisa 20 Sihtfinantseerimine.....	27
Lisa 21 Ettevõtte majandustegevuse jätkuvus.....	27
Lisa 22 Finantsriskide juhtimine	27
Lisa 23 Olulised raamatupidamishinnangud.....	30
Lisa 24 Konsolideerimata bilanss.....	32
Lisa 25 Konsolideerimata koondkasumiaruanne	33
Lisa 26 Konsolideerimata rahavoogude aruanne	34
Lisa 27 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne.....	35
Aruande allkirjad	36
Vandeauditori aruanne	37

Tegevusaruanne

Ettevõte

Skeleton Technologies Group OÜ (edaspidi STG) on Euroopa juhtiv superkondensaatorite ja energiasalvestussüsteemide tootja, kelle kliendiportfelli kuuluvad auto-, lennundus-, meditsiinitehnika- ja võrgutööstuse juhtivad originaalseadmete tootjad ja esmatasandi tarnijad. STG gruppi kuulub kolm tütarettevõtet: superkondensaatorite tootmine ning teadus- ja arendustegevus toimub Skeleton Technologies OÜ-s aadressil Kaare 3, Viimsi, Eesti; teine teadus- ja arendustegevuse keskus on Skeleton Technologies Oy aadressil Tekniikantie 2, Espoo, Soome ning elektrodide masstootmine toimub Skeleton Technologies GmbH-s aadressil Schücostrasse 8, Großbröhrsdorf, Saksamaa.

Emafirma põhitegevusala on gruppi kuuluvate ettevõtete strateegiline juhtimine ning intellektuaalomandi haldamine.

Turg

Superkondensaatoreid on välja töötatud juba mitukümmend aastat, kuid vaid viimase kümnendi tehnoloogiliste edusammude tulemusena on turg kasvanud oma praeguse suuruseni. Superkondensaatorid sobivad ideaalselt suurt võimsust ja usaldusväärsust nõudvateks rakendusteks, ent kasvav energiatihedus tähendab, et selle tehnoloogia kasutusala aina laieneb. Suure mahtuvusega superkondensaatorite (>100 faradit) turu väärtus oli 2015. aastal umbes 0,75 miljardit dollarit.

Juhtiv turuanalüütik, IDTechEX, ennustab järgmiseks kümnendiks 30-protsendilist aastast kasvutempot. Superkondensaatorite turu väärtuseks prognoositakse aastaks 2021 6,8 miljardit USA dollarit, millest STG sihtturg moodustab 4 miljardit.

Mitmete suurte tööstuste, nagu auto- ja rasketransporditööstus, hübriidsatsioon ja elektrifitseerimine toimub ennustatust kiiremini, iseäranis sõiduautode sektoris, kus hübriid- ja elektrisõidukite kasutuselevõtu määr on ületanud enamiku tööstusanalüütikute projektsioonid. Kõrge nõudluse superkondensaatorite järele kindlustavad superkondensaatorite jõul töötavad rakendused autotööstuses, näiteks automaatseiskamise ja pidurdusenergia taastamise süsteemid, rääkimata võimalusest asendada 12-voldised elektrisüsteemid sõiduautodes superkondensaatori jõul töötavate 48-voldiste süsteemidega.

Rasketransporditööstuse hübriidsatsioon toob samamoodi kaasa nõudluse tõusu – pidurdusenergia taastamine ja teised hübriidsüsteemid mängivad ülemaailmselt veoautode, busside, meresõidukite ja sadamakraanade keskkonnamõju vähendamises olulist rolli.

Samuti langeb järjest taastuvenergia hind, mis viib peamiselt tuule- ja päikeseenergia laialdasema kasutuselevõtuni. Taastuvenergia tootmise vahelduv ja mõneti ettearvamat iseloom tähendab, et võrgu stabiliseerimiseks tuleb selle infrastruktuurile lisada energiaravut, mille abil on võimalik võrgu ebastabiilsusi kiiresti kompenseerida. Superkondensaatorid sobivad suurepäraselt rakendamiseks sageduse ja pingereguleerimisel ning tippkoormuse kontrollisüsteemides.

Muutuv võrgukeskkond avaldab mõju tööstustootmisele, kus stabiilne võrk on kõrgevaliteedilise tootmise eelduseks. Nõudlus superkondensaatoritel põhinevate varundus- ja varuvoolulahenduste järele saab olema suur, kuna üksainus voolukatkestus võib maksta minna kordades rohkem kui energiasalvestussüsteemi paigaldamine, mis võib probleemi juba ennetavalt ära hoida.

Tehnoloogia

Superkondensaatorid

Skeleton Technologies'i superkondensaatorid on turulolevatest kõrgeima võimsuse ja energiatihedusega. Lisaks on neil väikseim sisetakistus, mis pikendab patareide eluiga ning vähendab vajadust jahutussüsteemide järele. Oleme suutnud tõsta oma patareide energiatihedust 3200 F-lt 2,85 V juures 4000 F-ni 2,85 V juures ning eeldatavalt saavutame energiatiheduse edasise tõusu 2018. aasta lõpuks.

Oma strateegia raames oleme liikunud väärtusahelas ülespoole ning oleme ainus tootja, kes pakub klientidele terviklikke energiasalvestussüsteeme. Pidurdusenergia taastamise süsteem rasketranspordivahenditele on ületanud ootusi ning saavutanud teekatsetusel 32-protsendilise kütuse kokkuhoiu.

SkelGrid-tooterühma vastu, mis on ideaalne varunduseks ja varuvoolu tarbeks, puhvertoiteallikateks ning võrgu tasemel energiaravutamiseks, on üles näidatud tohutut huvi ning sel on potentsiaalseid kasutusviise paljudes erinevates tööstustes.

Teadus- ja arendustegevus

STG investeerib jätkuvalt ulatuslikult teadus- ja arendustegevusse. 2017. aasta jooksul on teadus- ja arendustegevuse personal kasvanud nii suurel määral, et Skeleton Technologies'il on maailma suurim superkondensaatoritega tegelev teadus- ja arendustegevustiim, kuhu kuulub ka kuus doktorikraadiga teadlast.

2017. aastal on teadus- ja arendustegevuse põhifookuseks superkondensaatorite energiatiheduse tõstmine, et võimaldada ettevõttel laiendada superkondensaatorite tehnoloogia rakendusala patareides.

Tootmine

Masstootmisüksus Großbröhrsdorfis, Saksamaal, avati märtsis 2017 ning täieliku tootmisvõimsuse saavutab see aasta lõpuks. Selleks hetkeks saab tootmisüksus olema võimeline tootma 4 miljonit superkondensaatorit aastas ning see võimaldab ettevõttel pidada sammu kasvava nõudlusega iseäranis Kesk-Euroopas.

Huvi meie 51- ja 170-voldiste moodulite vastu on suur ning patareltootmise mahu suurenemine võimaldab meil kasvatada moodulite ja terviklike energiasalvestussüsteemide tootmist, mis kõik saavad toidet SkelCap-seeria superkondensaatoritelt.

Finantssuhtarvud

	2016	2015	
Puhaskasumi marginaal, %	- 281,70	-501,39	Puhaskasum / Müügitulu
Varade tootlikkus, %	-19,24	- 38,27	Puhaskasum / Varad (aasta keskmine)
Omakapitali tootlikkus, %	-30,17	- 53,71	Puhaskasum / Omakapital (aasta keskmine)
Debitoorse võlgnevuse laekumise periood, päevi	154,03	67,58	365 * Nõuded ostjate vastu (aasta keskmine) / Müügitulu
Maksevalmiduse kordaja, %	104,00	31,38	Raha ja pangakontod / Lühiajalised kohustused
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja, %	244,49	142,81	Käibevara / Lühiajalised kohustused
Omakapitali osakaal, %	60,90	71,15	Omakapital / Varad kokku

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	1 614 839	272 308	2
Nõuded ja ettemaksed	1 415 366	966 948	4,5,7
Varud	765 948	0	3
Kokku käibevara	3 796 153	1 239 256	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	5 807 819	1 264 691	8
Immateriaalne põhivara	6 290 163	3 750 667	9
Kokku põhivara	12 097 982	5 015 358	
Kokku varad	15 894 135	6 254 614	
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	417 786	0	11
Võlad ja ettemaksed	840 543	656 336	12,13
Sihtfinantseerimine	294 341	211 436	20
Kokku lühiajalised kohustused	1 552 670	867 772	
Pikaajalised kohustused			
Sihtfinantseerimine	3 080 089	936 509	20
Laenukohustused	1 582 214	0	11
Kokku pikaajaline kohustus	4 662 303	936 509	
Kokku kohustused	6 214 973	1 804 281	
Omakapital			
Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	13 965	11 794	14
Ülekurss	15 209 443	7 851 615	14
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-3 413 074	-1 246 470	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-2 131 172	-2 166 606	
Kokku emettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital	9 679 162	4 450 333	
Kokku omakapital	9 679 162	4 450 333	
Kokku kohustused ja omakapital	15 894 135	6 254 614	

Konsolideeritud aastaaruande lisad lehekülgedel 9-35 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Müügitulu	756 528	432 120	15
Muud äritulud	538 232	1 061 981	20
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-506 838	-847 919	16
Mitmesugused tegevuskulud	-1 372 968	-1 119 514	17
Tööjõukulud	-637 094	-1 255 119	18
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-525 290	-339 469	8,9
Muud ärikulud	-239 138	-56 744	
Kokku ärikasum (-kahjum)	-1 986 568	-2 124 666	
Intressitulud	646	545	
Intressikulud	-118 039	-42 484	
Muud finantstulud	15 262	0	
Muud finantskulud	-42 473	0	
Kasum (-kahjum) enne tulumaksustamist	-2 131 172	-2 166 606	
Aruandeaasta kasum (-kahjum)	-2 131 172	-2 166 606	
Emaettevõtja aktsionäri/osaniku osa kasumist (-kahjumist)	-2 131 172	-2 166 606	
Perioodi koondkasum (-kahjum)	-2 131 172	-2 166 606	

Konsolideeritud aastaaruande lisad lehekülgedel 9-35 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	-1 986 568	-2 124 666	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	525 290	339 469	8,9
Muud korrigeerimised	-529 179	-863 937	
Kokku korrigeerimised	-3 889	-524 468	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-787 898	-141 963	
Varude muutus	-765 947	0	3
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	184 207	123 796	
Laekunud intressid	646	545	
Kokku rahavood äritegevusest	-3 359 449	-2 666 756	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-7 577 388	-1 496 953	8,9
Laekumised sihtfinantseerimisest	3 095 143	896 344	20
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-4 482 245	-600 609	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	5 835 000	0	11,14
Laenude tagasimaksed	-835 000	0	
Tasutud intressid	-160 512	-47 359	
Laekunud aktsiate või osade emiteerimisest	4 360 000	2 810 640	14
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	9 199 488	2 763 281	
Kokku rahavood	1 357 794	-504 084	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	272 308	776 392	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 357 794	-504 084	
Valuutakursside muutuste mõju	-15 263	0	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 614 839	272 308	2

Konsolideeritud aastaaruande lisad lehekülgedel 9-35 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/Initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

	Emaettevõtja aktsionäridele või osanikele kuuluv omakapital			Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Ülekurs	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2014	10 319	4 853 090	-1 246 470	3 616 939
Perioodi puhaskasum (-kahjum)	0	0	-2 166 606	-2 166 606
Perioodi koondkasum (- kahjum) kokku	0	0	-2 166 606	-2 166 606
Emiteeritud osakapital	1 475	2 998 525	0	3 000 000
Tehingud omanikega kokku	1 475	2 998 525	0	3 000 000
31.12.2015	11 794	7 851 615	-3 413 074	4 450 335
Perioodi puhaskasum (-kahjum)			-2 131 172	-2 131 172
Perioodi koondkasum (- kahjum) kokku			-2 131 172	-2 131 172
Emiteeritud osakapital	2 171	7 357 828		7 359 999
Tehingud omanikega kokku	2 171	7 357 828		7 359 999
31.12.2016	13 965	15 209 443	-5 544 246	9 679 162

Konsolideeritud aastaaruande lisad lehekülgedel 9-35 on käesoleva aruande lahutamatuks osaks.
Lisainformatsioon osakapitali kohta on esitatud lisas 14.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed/initials H.E.
Kuupäev/date 24.08.2017
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Skeleton Technologies Group OÜ ehk „emaettevõtja“ (registreerimisnumber 12421505; aadress Vabaõhumuuseumi tee 46, Tallinna Linn, Harjumaa) on rahvusvaheline superkondensaatorite arendus- ja tootmiskontsern. Ettevõtte asutati 14. veebruaril 2013.

Skeleton Technologies Group OÜ omab Eestis ühte tütarettevõtjat – superkondensaatorite arendamise ja tootmisega juba tegelev Skeleton Technologies OÜ (100%) ja Saksamaal teist tütarettevõtjat – superkondensaatorite masstootmisega 2017. aastal alustav Skeleton Technologies GmbH (100%) ja Soomes kolmandat tütarettevõtjat – Skeleton Technologies Oy (100%). Emaettevõtja koos tütarettevõtjatega moodustab kontserni.

Arvestuspõhimõtete või informatsiooni esitusviisi muutused

Koostamise alused

Alljärgnevalt on kirjeldatud peamiseid arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Skeleton Technologies Group OÜ 2016. a konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt (IFRS – International Financial Reporting Standards).

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevas lisades.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes, kui ei ole öeldud teisiti.

Vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele põhinevad mitmed aruandes esitatud finantsnäitajad juhtkonna hinnangutel, mis on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, kuid need ei pruugi kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Samuti peab kontserni raamatupidamis põhimõtete rakendamisel tegema juhtkonnapoolseid otsuseid. Valdkonrad, kus juhtkonna otsuste osatähtsus ning keerukus on olulisema mõjuga või kus konsolideeritud aruanded sõltuvad oluliselt eeldustest ja hinnangutest, on kirjeldatud lisas 23.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on juhtkonna poolt allkirjastatud avalikuks avaldamiseks 24. augustil 2017. a.

Arvestuspõhimõtete muudatused

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis hakkasid esmakordselt kehtima alates 1. jaanuarist 2016, ei ole olulist mõju kontsernile.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Välja on antud uusi või muudetud standardeid ja tõlgendusi, mis muutuvad kontsernile kohustuslikuks alates 01.01.2017 või hilisematel perioodidel ja mida kontsern ei ole rakendanud ennetähtaegselt:

IFRS 15 „Müügitulu lepingutelt klientidega“ (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi põhiprintsiibi kohaselt kajastatakse müügitulu siis, kui kaup või teenus antakse kliendile üle, ning müügitulu kajastatakse tehinguhinnas. Koos müüditud kaubad ja teenused, mis on eristatavad, tuleb kajastada eraldi ning lepinguhinnast antavad hinnaalandused tuleb reeglina allokeerida eraldi elementidele. Kui saadav tasu võib teatud põhjustel muutuda, kajastatakse müügituluna miinimumsumma, kui sellega ei kaasne olulist tühistamise/tagasimaksmise riski. Klientidega lepingute saamise tagamiseks tehtud kulutused tuleb kapitaliseerida ja amortiseerida selle perioodi jooksul, mil leping tekitab tulusid. Kontsern hindab muudatuste mõju finantsaruandele.

IFRS 16 „Rendilepingud“ (rakendub 1. jaanuaril 2019 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uus standard sätestab rendilepingute arvele võtmise, mõõtmise, esituse ja avalikustamise põhimõtted. Kõikide rendilepingute tulemusena saab rendilevõtja

Initialiseeritud ainult identitiseerimiseks
Initialed/Initials H.E.
Kuupäev/date 24.08.2017
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

õiguse kasutada vara alates rendilepingu algusest ning – juhul kui rendimakseid tehakse üle perioodi – ka finantseeringu. Sellest tulenevalt elimineerib IFRS 16 rendilepingute klassifitseerimise kasutus- ja kapitalirentideks nagu seda tegi IAS 17 ning selle asemel kehtestab ühe arvestusmudeli rendilevõtjate jaoks. Rendilevõtjad peavad (a) arvele võtma varad ja kohustused kõikide üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui rendilav vara on väikese väärtusega; ning (b) kajastama kasumiaruandes kulumit renditavadele varadele ja intressikulu rendikohustustele. IFRS 16 põhimõtted rendileandjate jaoks jäävad sisuliselt samaks IAS 17 põhimõtetele, ehk et rendileandja jagab jätkuvalt oma rendilepingud kasutus- ja kapitalirentideks ning kajastab neid rendiliike erinevalt. Kontsern hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

“Avalikustamise projekt” – IAS 7 muudatused (rakendub 1. jaanuaril 2017 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Muudetud standard IAS 7 nõuab finantseerimistegevusest tekkinud kohustuste alg- ja lõppsaldo vahel toimunud liikumiste avalikustamist. Kontsern hindab muudatuste mõju finantsaruandele.

IFRIC 22 „Tehingud välisvaluutas ja ettemaksud“ (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Tõlgendus on asjakohane olukorras, kus ettevõtte kas saab või maksab ettemakse välisvaluutas sõlmitud lepingutest. Tõlgendus selgitab, et tehingupäev – ehk päev, mil määratakse kasutatav valuutakurs – on päev, millal ettevõtte võtab arvele ettemaksest tuleneva mittemonetaarse vara või kohustuse. Ettevõtte peab samas hindama, kas ettemaks on monetaarne või mittemonetaarne vara või kohustus, ja kasutama selleks IAS 21, IAS 32 ja kontseptuaalse raamistiku juhiseid. Kontsern hindab muudatuste mõju finantsaruandele.

IFRS 9, „Finantsinstrumendid“: klassifitseerimine ja mõõtmine (rakendub 1. jaanuaril 2018 või hiljem algavatele aruandeperioodidele). Uue standardi peamised reeglid on järgmised:

- Finantsvarad tuleb klassifitseerida ühte kolmest mõõtmiskategoorias – varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, ja varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande.
- Võlainstrumenti klassifitseerimine sõltub ettevõtte ärimudelist finantsvarade haldamisel ning sellest, kas vara lepingulisel rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). Kui võlainstrumenti hoitakse sissenõudmise eesmärgil ja APIM nõue on täidetud, võib instrumenti kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses. Võlainstrumentid, mis vastavad APIM nõudele ja mida hoitakse portfellis, kus ettevõtte hoiab varasid nii sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, võib kajastada õiglases väärtuses läbi koondkasumiaruande. Finantsvarad, mis ei sisalda APIM rahavoogusid, tuleb mõõta õiglases väärtuses läbi kasumiaruande (näiteks derivatiivid). Varjatud („embedded“) derivatiive ei eraldata enam finantsvaradest, vaid kaasatakse APIM tingimuse hindamisel.
- Omakapitaliinstrumendid tuleb alati kajastada õiglases väärtuses. Samas võib juhtkond teha tagasivõtmatu valiku kajastada õiglase väärtuse muutused läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemiseesmärgil. Kui omakapitaliinstrumenti hoitakse kauplemiseesmärgil, tuleb selle õiglase väärtuse muutused kajastada kasumiaruandes.
- Enamus IAS 39 nõudeid finantskohustuste klassifitseerimiseks ja mõõtmiseks kanti muutmata kujul üle IFRS 9-sse. Peamiseks muudatuseks on see, et finantskohustuste puhul, mis on määratud kajastamiseks õiglases väärtuses läbi kasumiaruande, peab ettevõtte enda krediidiriski muutusest tulenevad õiglase väärtuse muutused kajastama muus koondkasumiaruandes.
- IFRS 9 kehtestab uue mudeli väärtuse languse kahjumite kajastamiseks – oodatava krediidikahjumi mudeli. See on „kolmetasandiline“ lähenemine, mille aluseks on finantsvarade krediidikvaliteedi muutumine pärast esialgset arvelevõtmist. Praktikast tähendavad uued reeglid seda, et ettevõtetele tuleb finantsvarade, mille osas ei ole väärtuse languse tunnuseid, arvelevõtmisel kajastada koheselt kahjum, mis on võrdne 12-kuulise oodatava krediidikahjumiga (nõuded ostjatele puhul kogu nende eluea jooksul oodatava krediidikahjumiga). Kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine, tuleb väärtuse langust mõõta, kasutades kogu eluea jooksul oodatavat krediidikahjumit, mitte 12 kuu jooksul oodatavat krediidikahjumit. Mudel sisaldab lihtsustusi rendi- ja ostjatele nõuete osas.
- Riskimaandamisarvestuse nõudeid muudeti, et siduda raamatupidamisarvestus paremini riskijuhtimisega. Standard pakub ettevõtetele arvestuspõhimõtte valikut rakendada kas IFRS 9 riskimaandamisarvestuse nõudeid või jätkata IAS 39 rakendamist kõikidele riskimaandamisinstrumentidele, kuna standard ei käsitle hetkel makro-riskimaandamisarvestust.

Kontsern hindab uue standardi mõju finantsaruandele.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontsernile.

Konsolideeritud aruande koostamine

a) Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada selle kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle.

Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Kontsern kasutab äriühenduste kajastamisel omandamisemeetodit. Tütarettevõtja ostmisel üleantud tasu koosneb üleantud varade, omandaja poolt võetud kohustuste ja kontserni poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide õiglastest väärtustest. Üleantud tasu sisaldab ka tingimusliku tasu kokkuleppes tuleneva vara või kohustuse õiglast väärtust. Omandatud eristatavad varad ja kohustused ning tingimuslikud kohustused võetakse ostukuupäeval arvele nende õiglastes väärtustes. Iga äriühenduse puhul teeb kontsern

Intsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialled for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials H.E.
Kuupäev/date 24.08.2017
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

valiku, kas kajastada mittekontrolliv osalus omandatavas ettevõttes õiglasest väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast.

Omandamisega seotud kulutused kajastatakse kuluna.

Kui äriühendus toimub etapiviisiliselt ja kontrolli saavutatakse sellise ettevõtte üle, milles kontsernil oli varasem osalus, hinnatakse varasem osalus selle õiglasest väärtusesse äriühenduse kuupäeval ning vahe kajastatakse kasumiaruandes.

Lisatingimustest sõltuv tasu, mida kontsern peab üle andma, kajastatakse äriühenduse kuupäeval õiglasest väärtuses. Kui hinnang vara või kohustusena kajastatud tingimusliku tasu õiglase väärtuse osas muutub järgnevatel perioodidel, kajastatakse muutus kas kasumiaruandes või muus koondkasumis vastavalt IAS 39 nõuetele. Omakapitaliks liigitatud tingimuslikku tasu ei hinnata ümber ja selle tasumine kajastatakse omakapitalis.

Kui üleantud tasu, omandatavas ettevõttes oleva mitte-kontrolliva osaluse ja omandajale eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud osaluse õiglase väärtuse (omandamise kuupäeva seisuga) summa ületab kontserni osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustustes, kajastatakse vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodusostude puhul väiksem kui omandatud tütarettevõtja netovarade õiglase väärtus, kajastatakse vahe koheselt kasumiaruandes.

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtja kontrolli all olevate tütarettevõtjate finantsnäitajad. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtjate vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Vajadusel on tütarettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele.

Mittekontrolliva osaluse osa emaettevõtja kontrolli all olevate ettevõtjate tulemusel ja omakapitalis on konsolideeritud bilansis kajastatud omakapitali koosseisus eraldi emaettevõtja omanikele kuuluvast omakapitalist ning konsolideeritud kasumiaruandes eraldi kirjel. Koondkasum jagatakse emaettevõtja omanike ja mittekontrolliva osaluse vahel, ka siis, kui selle tulemuseks on mittekontrolliva osaluse negatiivne saldo.

b) Osaluse muutus tütarettevõtjas kui kontroll ei muutu

Kontsern käsitleb tehinguid mittekontrolliva osalusega kui tehinguid teiste osalejatega kontserni omakapitalis. Kui mittekontrollivalt osaluselt ostetud osalus tütarettevõtja netovarade bilansilises väärtuses erineb ostuhinnast, kajastatakse vahe omakapitalis. Mittekontrollivale osalusele müükidelt tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse samuti omakapitalis.

c) Tütarettevõtjate müük

Kui kontsernil kaob kontroll või oluline mõju, hinnatakse allesjäänud investeering selle õiglasest väärtusesse ning erinevus bilansilise väärtusega kajastatakse kasumiaruandes. Allesjäänud investeeringu arvele võtmisel sidusettevõtja, ühisettevõtja või finantsinvesteeringuna saab õiglase väärtus selle investeeringu bilansiliseks maksumuseks. Lisaks, antud ettevõttega seondult varem muus koondkasumiaruandes kajastatud summad kajastatakse nii, nagu kontsern oleks vastavad varad ja kohustused müünud. See võib tähendada, et varasemalt muus koondkasumiaruandes kajastatud summad klassifitseeritakse ümber kasumiaruandesse.

Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustused

a) Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni kuuluvate ettevõtjate finantsaruanded on koostatud selles valuutas, mis on iga üksiku ettevõtja äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta (arvestusvaluuta), milleks on kohalik valuuta. Konsolideeritud aruanded on koostatud eurodes, mis on emaettevõtja arvestusvaluuta ja kontserni aruandluse esitusvaluuta.

b) Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused

Kõik aruandeperioodi välisvaluutapõhised tehingud on aruannetes kajastatud arvestusvaluutades vastavalt tehingu sooritamise päeval kehtinud vastava kontserniettevõtte asukohariigi keskpanga kursile. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustused on ümber hinnatud vastavalt bilansipäeval kehtinud keskpanga ametlikule valuutakursile.

Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid, k.a monetaarsete varade ja kohustuste tasumisel ja ümberhindlusest tekkinud valuutakursi erinevused, kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna.

Realiseerunud ja realiseerumata kasumid ja kahjumid, mis tekivad välisvaluutapõhiste põhitegevuse nõuete ja kohustuste tasumisel ja ümberhindlusest, kajastatakse netomeetodil muude äritulude või kuludena.

Realiseerumata kasumid ja kahjumid, mis tulenevad rahast, raha ekvivalentide ja laenude ümberhindamisest kajastatakse netomeetodil finantskuludes.

Varade ja kohustuste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Intiaalliseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Intiaallid/initials H.E.
Kuupäev/date 24.08.2017
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Varad ja kohustused on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks. Lühiajalisteks loetakse varad, mis eeldatavasti realiseeritakse järgmisel majandusaastal või ettevõtte tavapärase äritsekkli käigus. Lühiajaliste kohustustena on näidatud kohustused, mille maksetähtaeg saabub järgmise majandusaasta jooksul või mis tõenäoliselt tasutakse järgmisel majandusaastal või ettevõtte tavapärase äritsekkli käigus. Kõik ülejäänud varad on kajastatud põhivarana ja ülejäänud kohustused pikaajalistena.

Finantsvarad

a) Klassifitseerimine

Sõltuvalt finantsvarade omandamise eesmärgist klassifitseeritakse kontsernis finantsvarasid järgmistesse kategooriatesse: õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad, lunastustähtajani hoitavad investeeringud, laenu ja nõuded ning müügiotet finantsvarad.

2016. aastal puudusid kontsernil õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad, lunastustähtajani hoitavad investeeringud ning müügiotet finantsvarad.

Kontsern hindab igal bilansipäeval varade gruppide väärtuse langusele viitavaid indikaatoreid.

b) Laenu ja nõuded

Laenu ja nõuded on fikseeritud või kindlaksmääratavate maksetega tulevisinstrumentideks mitteolevad finantsvarad, mis ei ole noteeritud aktiivsel turul. Laenusid ja nõudeid kajastatakse käibevaradena, välja arvatud juhul, kui laenu või nõude tähtaeg on bilansipäeva seisuga üle 12 kuu. Laenu ja nõude kategoorias on kajastatud järgmised finantsvarad: „Raha“, „Nõuded ja ettemaksed“.

Raha

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis raha ja pangakontode kirjel ning rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha, nõudmiseni hoiuseid pankades ja inkassatsiooni antud sularaha, mis ei ole veel laekunud pangakontole. Arvelduskrediiti kajastatakse bilansis lühiajaliste võlakohustuste koosseisus.

Nõuded ja ettemaksed

Nõudeid ostjate vastu võetakse esmalt arvele õiglases väärtuses ning kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses. Vara väärtust korrigeeritakse allahindlusega juhul, kui on objektiivseid tõendusmaterjale selle kohta, et kontsern ei suuda koguda kokku kõiki saadaolevaid summasid vastavalt nõuete tingimustele. Sellisteks olukordadeks võivad olla deebitori olulised finantsraskused, pankrott, finantsalased ümberkorraldused, ja oma kohustuste täitmata jätmine kontserni ees. Allahindluse summa on bilansilise jääkmaksumuse ja kaetava väärtuse vahe, milleks on tulevikus oodatavate rahavoogude summa, diskonteeritud sisemise intressimääraga. Allahindluse summa kajastatakse kasumiaruandes.

Kõiki muid nõudeid (viitlaekumised, antud laenu ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Lühiajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega (miinus tagasimaksed ning võimalikud allahindlused), mistõttu lühiajalisi nõudeid kajastatakse bilansis tõenäoliselt laekuvas summas. Pikaajaliste nõuete korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadaoleva tasu õiglases väärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu, sisemise intressimäära meetodit kasutades. Edasimüügi eesmärgil soetatud nõudeid kajastatakse õiglase väärtuse meetodil.

Varud

Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit / individuaalse hindamise meetodit. Varud kajastatakse bilansis nende soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalne põhivara

Põhivarana kajastatakse kontserni oma majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku elueaga üle ühe aasta. Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Võetud finantskohustustega seotud kulutused (intressikulud) kapitaliseeritakse põhivara koosseisus. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials H.E.
Kuupäev/date 24.08.2017
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

allahindlused. Kapitalirendile võetud põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana kui on tõenäoline, et kontsern saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust saab usaldusväärselt mõõta, lisatakse vara bilansilisele maksumusele või kajastatakse võimaluse korral eraldiseisva varana. Muid hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil. Amortisatsiooni arvestatakse soetusmaksumusest lineaarsel meetodil. Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse kulusse selle vara soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline summa. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, -meetodi ja lõppväärtuse põhjendatust. Eeldatavad kasulikud eluead on järgmised:

Hooned 10-20 aastat

Masinad ja seadmed 2-10 aastat

Muu inventar 2-5 aastat

Arvutisüsteemid 2-5 aastat

Maad ei amortiseerita

Renditud ruumide rekonstrueerimisväljaminekutelt arvestatakse amortisatsiooni olenevalt rendilepingu kestusest.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutusvalmis, s.t. kui see on asukohas ja olukorras, mida juhtkond on kavandanud vara kasutamiseks. Vara amortiseerimine lõpetatakse päeval, mil vara liigitatakse ümber müügiootel varaks (või kajastatakse müügiootel kogumi koosseisus, mida kajastatakse müügiootel põhivarana) või päeval, mil vara eemaldatakse bilansist, olenevalt sellest, kumb esineb varem. Amortisatsiooni ei lõpetata, kui vara pole aktiivses kasutuses või eemaldatakse aktiivsest kasutusest, välja arvatud siis, kui vara on täielikult amortiseerunud.

Igal bilansipäeval hindab juhtkond, kas teadaolevalt on indikatsioone põhivarade väärtuse languse kohta. Juhul kui on teada asjaolusid, mis võivad põhjustada põhivarade väärtuse langust, määrab juhtkond põhivara kaetava väärtuse (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: õiglase väärtus miinus müügikulud või vara kasutusväärtus). Juhul kui kaetav väärtus on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalse põhivara objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele. Kui kaetava väärtuse hindamise aluseks olnud asjaolud on muutunud, tühistatakse eelnevalt kajastatud allahindlus.

Põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid, mis leitakse lahutades müügist saadud summadest jääkväärtuse, on kajastatud kasumiaruandes muudes ärituludes ja -kuludes.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalset vara kajastatakse bilansis siis, kui vara on kontserni poolt kontrollitav, tema kasutamisest saadakse tulevikus majanduslikku kasu ning vara soetusmaksumus on usaldusväärselt mõõdetav. Omandatud immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Arvele võtmise järel kajastatakse immateriaalset vara selle soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Immateriaalne põhivara jagatakse määratud kasuliku elueaga varaks ja määramata kasuliku elueaga varaks.

Määramata pikkusega kasuliku elueaga immateriaalset vara ei amortiseerita, kuid nende väärtuse kontrollimiseks viiakse igal bilansipäeval läbi väärtuse test ning juhul kui nende kaetav väärtus osutub väiksemaks bilansilisest jääkmaksumusest, hinnatakse vara alla kaetava väärtuseni.

Määratud kasuliku elueaga immateriaalset vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil, lähtudes vara eeldatavast kasulikust elueast. Igal bilansipäeval hinnatakse vara amortisatsiooniperioodide ning -meetodi põhjendatust. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Maksimaalseks elueaks immateriaalse vara korral on 10 aastat.

Määratud elueaga varade puhul hinnatakse vara väärtuse langust, kui on ilmnenud asjaolusid, mis viitavad võimalikule väärtuse langusele.

Firmaväärtus

Äriühenduse kuupäeval kajastatakse firmaväärtus konsolideeritud bilansis selle soetusmaksumuses immateriaalse varana.

Edasisel kajastamisel mõõdetakse firmaväärtust tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/Initials A.E.
Kuupäev/date 24.08.2017
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

tulenevad allahindlused. Firmaväärtust ei amortiseerita. Selle asemel viiakse kord aastas (või tihedamini, kui mõni sündmus või asjaolu muutus viitab, et firmaväärtuse väärtus võib olla langenud) läbi vara väärtuse languse test. Väärtuse test firmaväärtuse suhtes viiakse alati läbi koos raha genereeriva üksusega, mille juurde firmaväärtus kuulub. Firmaväärtust hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele, juhul kui see on väiksem bilansilisest jääkmaksumusest. Firmaväärtuse allahindlusi ei tühistata.

Uurimis- ja arendusväljaminekud

Arendusväljaminekud on kulutused, mida tehakse uurimistulemuste rakendamisel uute toodete ja teenuste väljatöötamiseks. Uute teaduslike või tehniliste teadmiste genereerimise eesmärgil läbiviidud uuringute ja teadustööga seotud kulutused kajastatakse nende tekkimise momendil kasumiaruandes kuluna.

Arendusväljaminekud kapitaliseeritakse ainult juhul, kui

- a) antud immateriaalse vara kasutus- või müügiõiglikuks saamine on tehniliselt võimalik;
- b) kui ettevõtte on selleks olemas piisavad rahalised vahendid;
- c) kui ettevõtte on võimalik immateriaalset vara kasutada või müüa;
- d) kui ettevõtte suudab usaldusväärselt mõõta immateriaalse vara arendustegevuse väljaminekuid.

Kapitaliseeritud väljaminekud sisaldavad materjalikulu ja otseseid tööjookulusid. Muud arendusväljaminekud ja uurimisväljaminekud kajastatakse nende tekkimise perioodil kasumiaruandes kuluna. Kapitaliseeritud arendusväljaminekud kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud kulum ja vara väärtuse vähenemisest tulenevad kahjumid. Arendusväljaminekud kantakse kuludesse lineaarselt eeldatava kasuliku eluea jooksul, mille maksimumpikkus ei ületa 10 aastat.

Rendid

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse finantskuluks ja kohustuse jääkväärtuse vähendamiseks. Finantskulud jaotatakse rendiperioodile arvestusega, et intressimäär on igal ajahetkel kohustuse jääkväärtuse suhtes sama.

Kapitalirendi tingimustel renditud varad amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, kusjuures amortisatsiooniperioodiks on vara eeldatav kasulik tööiga või rendisuhte kehtivuse periood, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Kontsernis ei ole kapitalirendi tingimustel välja renditud varasid.

Finantskohustused

Võlad hankijatele

Võlad hankijatele on tavapärase äritegevuse käigus tekkinud kohustused tasuda hankijatele ostetud kaupade või teenuste eest. Võlad, mille tasumine on ette nähtud kuni ühe aasta jooksul, loetakse lühiajalisteks kohustusteks. Ülejäänud võlad hankijatele kajastatakse pikaajalisteks kohustustena. Võlad hankijatele võetakse algselt arvele õiglases väärtuses ning kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Võlakohustused

Võlakohustused võetakse algselt arvele õiglases väärtuses vähendatuna tehingukulude võrra ning kajastatakse peale esmast arvelevõtmist korrigeeritud soetusmaksumuses. Soetusmaksumuse ja lunastusmaksumuse vahe kajastatakse kasumiaruandes kuluna võlakohustuse kehtivuse perioodi jooksul, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Võlakohustused liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast või kontsernil pole tingimusteta õigust laenukohustuse tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva. Laenukohustusi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul bilansipäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustusi, mida laenuandjal oli õigus bilansipäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine (IAS 20) on valitsusepoolne abi, mida teostatakse ettevõtte teatud ressursside üleandmise kaudu ning mille

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials HE
Kuupäev/date 24.08.2017
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

saamiseks peab ettevõtte äritegevus vastama teatud kindlaks määratud kriteeriumitele. Sihtfinantseerimine ei hõlma valitsusepoolset abi, mille väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata (näiteks riiklikud garantiid ja valitsusasutuste poolt pakutavad tasuta konsultatsioonid) ning tavapärastel tingimustel valitsussektoriga sõlmitud majandustehinguid. Sihtfinantseerimine võetakse bilanssi arvele õiglases väärtuses, kui on tekkinud mõistlik ootus sihtfinantseerimise saamise osas ning kõik sihtfinantseerimisega seotud tingimused on täidetud.

Varade sihtfinantseerimisel kasutab Skeleton Technologies Group OÜ brutomeetodit- sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses; varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse bilansis kohustusena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustus tulusse (kirjel „muu äritulu“) soetatud vara kasuliku eluea jooksul lineaarselt.

Kulude sihtfinantseerimisel kajastatakse sihtfinantseerimise tulu (kirjel „muu äritulu“) kasumiaruandes siis, kui on tekkinud vastav kulu, mida sihtfinantseerimise abil on soetatud.

Tulud

Tulu kaupade müügist kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses, võttes arvesse kõiki tehtud allahindlusi ja soodustusi ning pärast kontsernisisese müügi elimineerimist. Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle müüjalt ostjale, müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav ning tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline või tulevikus tekkinud tehingukuludid saab usaldusväärselt mõõta.

a) Kaupade müük

Kontsern tegeleb superkondensaatorite müügiga. Müügitulu kajastatakse kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale. Müügi korral antakse ostjale tavapärastel krediit kuni 30 päeva.

b) Teenuste müük

Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või juhul kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

c) Finantstulud

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse kasutades vara sisemisest intressimäära, välja arvatud juhtudel, kui intressi laekumine on ebakindel. Sellistel juhtudel arvatakse intressitulu kassapõhiselt. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

Maksustamine

a) Dividendi tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtja aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Alates 1.01.2015 on dividendidena jaotatud kasumi maksumääraks 20/80 väljamakstavalt netosummalt. Teatud tingimustel on võimalik saadud dividende jaotada edasi ilma täiendava tulumaksukuluta. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kohustusena ja kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustus tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtjatel erinevusi vara maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel ning sellest tulenevalt ka edasilükkunud tulumaksunõudeid ega -kohustusi. Bilansis ei kajastata tingimuslikku tulumaksukohustust, mis tekiks jaotamata kasumist dividendide väljamaksmisel. Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneb jaotamata kasumi dividendidena väljamaksmisel, on esitatud aastaaruande lisades.

b) Tulumaksumäärad välisriikides, kus toimub kontserni tegevus

Saksamaa - residendist juriidilistele isikute tulu maksustatakse maksumääraga 24,5%.

Soomes - residendist juriidilistele isikute tulu maksustatakse maksumääraga 20%.

c) Edasilükkunud tulumaks

Välismaal asuvates tütarettevõtjates kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustust, kui on tekkinud ajutised erinevused konsolideeritud varade ja kohustuste bilansiliste väärtuste ning maksustamisbaasi vahel. Edasilükkunud tulumaksuvara ja -

Intsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Intsiaalik/initials H.E.
Kuupäev/date 24.08.2017
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

kohustuse kajastamisel kasutatakse bilansilise kohustuse meetodit. Edasilükkunud tulumaksuvara ja -kohustust ei kajastata juhul, kui see tekib varade ja kohustuste esmasel arvelevõtmisel sellise tehingu puhul, mis ei ole äriühendus ja mis ei mõjuta tehingu toimumise ajal ei raamatupidamislikku kasumit ega ka maksustatavat kasumit. Edasilükkunud tulumaksusumma leidmisel kasutatakse maksumäära,

mida eeldatavasti rakendatakse arvestuse aluseks oleva vara realiseerimise või kohustuse tasumise perioodil, lähtudes bilansipäeval kehtinud tulumaksumääradest ja maksustamist reguleerivatest seadustest.

Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse bilansis vaid juhul, kui prognoositavas tulevikus on tõenäoline edasilükkunud tulumaksuvaraga võrreldavas suuruses tulumaksukohustuse tekkimine, mida saaks kasutada tasaarveldamiseks. Edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustused on tasaarveldatud ainult ühe kontserni kuuluva äriühingu piires.

Dividendide jagamine

Dividendikohustus kajastatakse kohustusena ja arvatakse maha omakapitalis jaotamata kasumist bilansipäeval ainult juhul, kui need kuulutatakse välja enne bilansipäeva või bilansipäeval. Informatsiooni dividendide kohta avalikustatakse siis, kui ettepanek nende jagamiseks tehakse enne bilansipäeva või tehakse ettepanek nende jagamise kohta või kuulutatakse välja pärast bilansipäeva, aga enne seda, kui raamatupidamise konsolideeritud aastaaruanne kinnitatakse.

Seotud osapooled

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks omanikke (emaettevõtja ning emaettevõtja omanikud), teisi samasse konsolideerimisgruppi kuuluvaid ettevõtjaid (s.h. emaettevõtja teised tütarettevõtjad), kontserni kuuluvate ettevõtjate nõukogu ja juhatuse liikmeid, eespool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtjaid.

Lisainformatsioon emaettevõtja kohta

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtja) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded.

Emaettevõtja esmaste aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Tütarettevõtjate kajastamist käsitlevaid arvestuspõhimõtteid on emaettevõtja eraldiseisvates esmastes aruannetes, mis on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisana, muudetud vastavalt IAS 27 „Konsolideeritud ja eraldiseisvad raamatupidamise aruanded“ nõuetele.

Emaettevõtja eraldiseisvates esmastes aruannetes, mis on lisatud käesolevasse konsolideeritud raamatupidamise aruandesse (vt. lisa 24-27), on investeringud tütarettevõtjate aktsiasse kajastatud soetusmaksumuses miinus allahindlused vara väärtuse langusest.

Töötajate hüvitised

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat kohustust töötasu osas, mida arvestatakse vastavalt lepingutele. Töötasud kajastatakse perioodikuludes ning kohustusena, kui töötasu väljamaksmine toimub järgmises finantsaastas. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks töötasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustushüvitise kohustust.

Kohustused töövõtjate ees sisaldavad lisaks ka töölepingute ja kehtivate seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustust bilansipäeva seisuga. Nimetatud kohustus sisaldab lisaks puhkusetasule ka sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustushüvitise kohustust.

Töösuhete lõpetamise hüvitised

Töösuhete lõpetamise hüvitised kuuluvad maksmisele tulenevalt kas kontserni otsusest lõpetada töösuhe töötajaga enne tavapäraselt pensionile jäämise kuupäeva või töötaja otsusest aktsepteerida vabatahtlikult töösuhete lõpetamist vastutasuks nende hüvitiste eest. Kontsernis kajastatakse töösuhete lõpetamise hüvitisi siis, kui kontsern suudab tõendada, et on võtnud endale kohustuse kas lõpetada töösuhe töötaja(te)ga vastavalt ametlikule üksikasjalikule plaanile töösuhete lõpetamiseks ja puudub reaalne võimalus seda tagasi võtta või maksta töösuhete lõpetamise hüvitisi pakkumise tulemusel, mille eesmärgiks oli ärgitada vabatahtlikku töölt lahkumist. Kui töösuhete lõpetamise hüvitis kuulub väljamaksmisele hiljem kui 12 kuud pärast bilansipäeva, on hüvitisi diskonteeritud selle nüüdiseväärtuseni.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes on kajastatud olulised vara ja kohustuste hindamist mõjutavaid asjaolud, mis ilmsesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul ning on seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega. Olulisi bilansipäevajärgseid sündmusi, mis ei ole seotud aruandeperioodi või eelnevate perioodide tehingutega, ei kajastata bilansis, nende olemasolul on nende sisu avalikustatud aastaaruande lisades.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials H.E.
Kuupäev/date 24.08.2017
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Sularaha kassas	27 974	27 974
Raha pangakontodel	1 586 865	244 334
Kokku raha	1 614 839	272 308

Lisa 3 Varud

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Tooraine ja materjal	765 948	0
Kokku varud	765 948	0

Lisa 4 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	535 479	535 479	
Ostjatelt laekumata arved	535 479	535 479	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	434 778	434 778	5
Muud nõuded	330 506	330 506	7
Viitlaekumised	330 506	330 506	
Ettemaksed	114 602	114 602	
Kokku nõuded ja ettemaksed	1 415 366	1 415 366	

	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	103 029	103 029	
Ostjatelt laekumata arved	103 029	103 029	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	100 376	100 376	5
Muud nõuded	669 947	669 947	7
Viitlaekumised	669 947	669 947	
Ettemaksed	93 596	93 596	7
Kokku nõuded ja ettemaksed	966 948	966 948	

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 5 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

		31.12.2016		31.12.2015	
		Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks		407 475	421	96 875	0
Üksikisiku tulumaks		0	40 648	0	32 295
Erisoodustuse tulumaks		0	828	0	395
Sotsiaalmaks		0	69 446	0	55 882
Kohustuslik kogumispension		0	4 316	0	3 669
Töötuskindlustusmaksed		0	4 808	0	3 824
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad		27 303	5 373	3 500	8 184
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad		434 778	125 840	100 375	104 251

Lisa 6 Tütarettevõtjate aktsiad ja osad

(eurodes)

Tütarettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon					
Tütarettevõtja registrikood	Tütarettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2016	31.12.2015
11711827	Skeleton Technologies OÜ	Eesti	superkondensaatorite arendamine ja tootmine	100	100
2697348-4	Skeleton Technologies Oy	Soome	superkondensaatorite arendamine	100	100
HRB32322	Skeleton Technologies GmbH	Saksamaa	superkondensaatorite tootmine	100	100
Omandatud osalused					
Tütarettevõtja nimetus	Omandatud osaluse %	Asutamise kuupäev		Omandatud osaluse soetusmaksumus	
Skeleton Technologies OÜ	100	01.03.2013		1 800 000	
Skeleton Technologies Oy	100	02.06.2015		2 500	
Skeleton Technologies GmbH	100	01.03.2013		25 000	

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 7 Muud nõuded

(eurodes)

		31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Viitlaekumised		330 506	330 506	4
Sihtfinantseerimise nõuded		330 467	330 467	
Muud lühiajalised nõuded		39	39	
Kokku muud nõuded		330 506	330 506	
		31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Viitlaekumised		763 654	763 654	
Sihtfinantseerimise nõuded		669 947	669 947	4
Muud lühiajalised nõuded		93 596	93 596	4
Kokku muud nõuded		763 543	763 543	

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 8 Materiaalne põhivara

(eurodes)

	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	Kokku
31.12.2014						
Soetusmaksumus	338 830	26 088	265 105	144 617	17 677	792 317
Akumuleeritud kulum	0	0	-101 034	-3 348	0	-104 382
Jääkmaksumus	338 830	26 088	164 071	141 269	17 677	687 935
Ostud ja parendused	0	0	211 522	95 082	463 456	770 060
Amortisatsioonikulu	0	0	-138 469	-54 835	0	-193 304
Ümberklassifitseerimised	0	-26 088	0	0	26 088	0
31.12.2015						
Soetusmaksumus	338 830	0	476 627	239 699	507 221	1 562 377
Akumuleeritud kulum	0	0	-239 503	-58 183	0	-297 686
Jääkmaksumus	338 830	0	237 124	181 516	507 221	1 264 691
Ostud ja parendused	0	0	1 470 646	94 864	3 479 984	5 045 495
Amortisatsioonikulu	0	0	-209 317	-80 821	0	-290 138
Ümberklassifitseerimised	0	171 634	-9 708	-183 649	-190 503	-212 226
31.12.2016						
Soetusmaksumus	338 830	171 634	1 937 565	150 914	3 796 702	6 395 646
Akumuleeritud kulum	0	0	-448 820	-139 004	0	-587 824
Jääkmaksumus	338 830	171 634	1 488 745	11 910	3 796 702	5 807 822

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 9 Immateriaalne põhivara

(eurodes)

	Firmaväärtus	Arenguväljaminekud	Kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Muu immateriaalne põhivara	Kokku
31.12.2014					
Soetusmaksumus	1 710 944	1 397 058	86 348	0	3 194 350
Akumuleeritud kulum	0	-32 171	-1 058	0	-33 229
Jääkmaksumus	1 710 944	1 364 887	85 290	0	3 161 121
Ostud ja parendused	0	717 302	19 200	0	736 502
Amortisatsioonikulu	0	-139 706	-7 240	0	-146 946
31.12.2015					
Soetusmaksumus	1 710 944	2 114 360	105 548	0	3 930 852
Akumuleeritud kulum	0	-171 887	-8 298	0	-180 185
Jääkmaksumus	1 710 944	1 942 473	97 250	0	3 750 667
Ostud ja parendused	0	2 614 761	73 336	0	2 688 097
Ümberklassifitseerimised	0	0	20 937	65 615	86 552
Amortisatsioonikulu	0	-211 436	-23 716	0	-235 152
31.12.2016					
Soetusmaksumus	1 710 944	4 729 121	199 821	65 615	6 705 501
Akumuleeritud kulum	0	-383 323	-32 014	0	-415 337
Jääkmaksumus	1 710 944	4 345 798	167 807	65 615	6 290 164

Ettevõtte kajastab immateriaalse põhivarana summas 4 729 121 eurot kapitaliseeritud kulutusi, mille tulemusena on väljatöötatud erinevad superkondensaatoreid ja sellega seonduvat tehnoloogiat.

Firmaväärtus

Raha genereeriva üksuse kaetava väärtuse määramisel on kasutatud diskonteeritud rahavoogude meetodit. Kaetav väärtus põhineb kasutusväärtusel. Raha genereeriva üksuseks loetakse kogu kontserni, kuna kontserni kuuluvad ettevõtted moodustavad vertikaalselt integreeritud terviku ning nende rahavood on teineteisest otseselt sõltuvad.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Testimise aluseks on juhtkonna poolt koostatud detailne 2017. aasta eelarve ja 4-aastane strateegiline prognoos, mis sisaldab nii tulude, kulude kui ka investeeringutegevuse elemente. Antud eelarve ja prognoos põhineb turuanalüüsil, konkurentide finantsnäitajate ja üldise majandusprognoosil. Leitud vaba rahavoog diskonteeritakse kaalutud keskmise kapitali hinnaga (WACC), mida on korrigeeritud konkreetse tegevuse või vara täiendava riskipreemiaga. Keskmise kapitali hinna arvutamisel on võõrkapitali hinna kasutatud kontserni tegelikku keskmist pangalaenu intressi, mis sisaldab baasintressi (Euribor) ja riskimarginaali. Omakapitali hinnana on kasutatud sarnase ärisektori oodatavat tulunormi maailmas. Põhiliselt kasutatud eeldused on järgmised:

	2016	2015
Brutokasumi marginaal	43%	32%
Müügitulu kasvumäär	212%	277%
Pikaajaline kasvumäär	2%	2%
Diskontomäär	25%	32%

Testi tulemusena väärtuse langust ei ole tuvastatud.

Lisa 10 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2016	2015	Lisa
Kasutusrendikulu	164 712	156 263	17
	31.12.2016	31.12.2015	
12 kuu jooksul	187 615	99 767	
1-5 aasta jooksul	593 777	221 483	
Peale 5 aastat	437 832	0	

Büroo- ja tootmispinna rentimisega seotud lepingud on sõlmitud kinnisvarahaldajatega. Lepingute uuendamine toimub turutingimustel.

Lisa 11 Laenukohustused

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta			
Swedbank pikaajaline laen	2 000 000	417 786	1 582 214	0	4,6%	EUR	17.06.2020
Laenukohustused kokku	2 000 000	417 786	1 582 214	0			

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 12 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	578 979	578 979	
Võlad töövõtjatele	128 231	128 231	
Maksuvõlad	125 840	125 840	5
Muud võlad	7 493	7 493	
Kokku võlad ja ettemaksed	840 543	840 543	

	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	431 575	431 575	
Ostjate ettemaksed	12 690	12 690	
Võlad töövõtjatele	101 519	101 519	
Maksuvõlad	104 251	104 251	5
Muud võlad	6 300	6 300	
Kokku võlad ja ettemaksed	656 355	656 355	

Lisa 13 Tingimuslikud kohustused ja varad

(eurodes)

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustused

Maksuhalduril on õigus kontrollida Eestis ettevõtja maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõtjale olulise täiendava maksusumma.

Lisa 14 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Osakapital	13 965	11 794
Osade arv (tk)	13 965	11 794

Osakapitali maksimum suurus on 34 000 eurot.

2016.aastal suurendati osakapitali 2 171 euro võrra ja osade nimiväärtus on väljastatud ülekursiga summas 7 357 829 eurot.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

2016. aastal on kaasatud investeeringuid summas 7 360 000 eurot Malaisia riskikapitali fondilt (3 700 000 eurot) ning samuti olemasolevatelt investoritelt UP Invest OÜ (3 000 000 eurot) ning Harju Elekter AS (660 000 eurot). 2016. aastal laenati osaniku UP Invest OÜ poolt 3 835 000 eurot, sellest 835 000 tagastati ning 3 000 000 konverteeriti osakapitaliks.

2015.aastal suurendati osakapitali 1 475 euro võrra ja osade nimiväärtus on väljastatud ülekursiga summas 2 998 525 eurot.

Osakapitali suurendamisel konverteeriti mitterahalise sissemaksena antud laenud summas 200 000 intressid summas 0 eurot ja rahalise sissemaksena summas 2 800 000 eurot.

Lisa 15 Müügitulu

(eurodes)

	2016	2015
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	19 444	7 940
Saksamaa	20 445	4 257
Suurbritannia	16 146	0
Rootsi	37 781	0
Bulgaaria	13 687	0
Soome	16 923	792
Prantsusmaa	444 581	399 965
Muud	12 390	4 045
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	581 397	416 999
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Ameerika Ühendriigid	0	7 000
India	140 000	0
Muud	35 131	8 121
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	175 131	15 121
Kokku müügitulu	756 528	432 120
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Teadus- ja arendustegevus muude loodus- ja tehnikateaduste vallas	756 528	432 120
Kokku müügitulu	756 528	432 120

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.F.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 16 Kaubad, toore, materjal ja teenused (eurodes)

	2016	2015
Tooraine ja materjal	478 593	444 046
Teenused	28 245	403 873
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	506 838	847 919

Lisa 17 Mitmesugused tegevuskulud (eurodes)

	2016	2015	Lisa
Üür ja rent	206 138	156 263	10
Mitmesugused bürookulud	234 296	140 933	
Lähetuskulud	93 080	112 542	
Muud ostetud teenused	839 454	709 954	
Kokku mitmesugused tegevuskulud	1 372 968	1 119 514	

Muud ostetud teenuste all summas 839 454 eurot (2015: 709 954 eurot) on kajastatud ostetud konsultatsioonid, mis olid müügi-, projektijuhtimise ja tootmisalased.

Lisa 18 Tööjõukulud (eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	479 929	999 563
Sotsiaalmaksud	157 165	255 556
Kokku tööjõukulud	637 094	1 255 119
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	50	44

2016 aastal oli:

Väljamaksed palkadeks olid 1 553 766 eurot, millest 1 073 837 eurot kapitaliseeriti immateriaalse põhivara koosseisu
Väljamaksed sotsiaalmaksudeks oli 480 467 eurot, millest 323 302 eurot kapitaliseeriti immateriaalse põhivara koosseisu.

2015 aastal oli:

Väljamaksed palkadeks oli 1 202 294 eurot, millest 202 731 eurot kapitaliseeriti immateriaalse põhivara koosseisu.
Väljamaksed sotsiaalmaksudeks oli 320 373 eurot, millest 67 017 eurot kapitaliseeriti immateriaalse põhivara koosseisu.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialled for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 19 Seotud osapooled

(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

2016	Ostud	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	272 000	0	0
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	3 835 000	835 000
2015	Ostud	Saadud laenud	Saadud laenude tagasimaksed
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	192 200	0	0
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0	0

2016. aastal laenati osaniku UP Invest OÜ poolt 3 835 000 eurot, sellest 835 000 tagastati ning 3 000 000 konverteeriti osakapitaliks (vt ka lisa 14).

2016. aastal on ostenud sisse juhtimisteenust summas 272 000 (2015: 192 000 eurot) tegev- ja kõrgem juhtkonna ning nende valitseva või olulise mõju all olevalt ettevõtjalt

Seotud osapoolte vastu olevate nõuete osas ei ole tehtud allahindlusi.

Juhtkonna liikmete tööd tasustati 2016 aastal summas 34 590 eurot (2015: 20 161 eurot). Juhtkonna liikmetel puuduvad lepinguliselt fikseeritud lahkumishüvitised.

Seotud osapoolteks loetakse osanikke, ja tegev- ja kõrgem juhtkond ja nende perekonna liikmeid.

Keegi seotud osapooltest ei oma ühest kontrolli ettevõtte üle ehk puudub kontsernis lõplikku valitsevat mõju omav isik / juriidiline keha.

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 20 Sihtfinantseerimine

(eurodes)

	31.12.2014	Saadud	Tulu	31.12.2015
Sihtfinantseerimine	917 291	1 272 034	1 041 380	1 147 945
	31.12.2015	Saadud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine	1 147 945	3 095 143	529 179	3 374 430

Sihtfinantseerimisel kajastamisel kasutatakse brutomeetodit.

Muu ärituluna kajastatud sihtfinantseeringu summa jaguneb kulude sihtfinantseerimisest ja varade sihtfinantseerimisest tulenevate osade vahel järgnevalt:

2016.a. summas 529 179 eurot : kulude sihtfinantseerimisest 353 768 eurot ja varade sihtfinantseerimisest 162 327 eurot ning eelmiste perioodide korrigeerimisest summas 13 084 eurot. Kulude sihtfinantseerimise summast 353 768 eurot moodustab KIC projekt 100% (353 768 eurot), varade sihtfinantseerimisega seotud tulude hulgas KIC projektiga seotud tulused aruandeaastal ei kajastu.

2015.a. summas 1 041 380 eurot : kulude sihtfinantseerimisest 838 257 eurot ja varade sihtfinantseerimisest 203 123 eurot
2015.a. moodustab KIC projektiga seotud kulude finantseerimisest 796 065 eurot summast 838 257 eurot.

Ettevõtte kajastab superkondensaatoreid ja sellega seonduva tehnoloogia välja töötamiseks saadud sihtfinantseeringuid, mis on valdavalt seotud varade sihtfinantseerimisega ehk sihtfinantseeringute raames tehtud kulutused on bilansis kajastatud arendusväljaminekutena.

Ettevõtte puuduvad täitmata tingimused, mille realiseerudes tuleks saadud sihtfinantseering tagastada.

Lisa 21 Ettevõtte majandustegevuse jätkuvus

2016. aastal on kaasatud investeringuid summas 7 360 000 eurot Malaisia riskikapitali fondilt (3 700 000 eurot) ning samuti olemasolevatelt investoritelt UP Invest OÜ (3 000 000 eurot) ning Harju Elekter AS (660 000 eurot).

Ülaltoodut arvestades peab juhatus põhjendatuks aruande koostamist tegevuse jätkuvuse põhimõttest lähtuvalt.

Lisa 22 Finantsriskide juhtimine

Finantsriskid

Skeleton Technologies Group OÜ kontserni äritegevus on seotud mitmesuguste finantsriskidega - tururiskidega (sh. valuutarisk ja intressirisk), krediitriskiga ja likviidsusriskiga. Finantsriskide juhtimise eesmärk on finantsriskide maandamine ja finantstulemuste volatiilsuse vähendamine kontsernis.

Äritegevusega seotud riskide analüüsimine ning vajalike riskimaandamise meetmete väljatöötamine on kontserni emaettevõtja, Skeleton Technologies Group OÜ, juhatuse ülesandeks. Tegevuskeskonna muutumistest tingitud riskitaseme tõusust või langusest koostab juhatus ülevaateid ning annab omapoolse hinnangu riskimaandamiseks kasutatavate instrumentide adekvaatsusele. Kontserni ettevõtjad peavad oma äritegevuses riskide juhtimisel juhinduma emaettevõtja poolt antud instruksioonidest.

2016. aasta oli Euroopa riikides madala kasvuga stabiilne aasta.

Eesti SKT kasvas mõõdukalt (ca 1,6%). Inflatsioon oli Eestis 2016. aastal 0,1%. Baasintressimäärad on olnud juba pikemat aega

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials H.E.
Kuupäev/date 24.08.2017
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

väga madalad ja lähimal ajal pole ette näha põhjuseid järsuks tõusuks.

Oleme jätkuvalt ettevaatlikud turgude võimaliku volatiilsuse osas. Jätkuva volatiilsuse tingimustes ei ole kontserni juhatusel võimalik täpselt hinnata, milline on finantsturgude likviidsuse edasise võimaliku muutumise täpne mõju kontserni finantspositsioonile. Juhtkond usub, et on võtnud kasutusele kõik vajalikud meetmed, et tagada kontserni jätkusuutlikkus ja kasv praegustes tingimustes.

Tururiskid

a) Valuutarisk

Valuutarisk on potentsiaalne kahju valuutakursside ebasoodsast liikumisest ettevõtjate arvestusvaluutade suhtes. Valuutariskivabadeks finantsvaradeks ja kohustusteks loetakse euros nomineeritud finantsvarasid ja -kohustusi. Skeleton Technologies Group OÜ kontsern ei ole avatud valuutariskile.

b) Rahavoogude ja õiglase väärtuse intressimäära risk

Skeleton Technologies Group OÜ kontsernil ei ole intressi teenivaid varasid väljaantud laenude näol.

Krediidirisk

Krediidiriskile on avatud eelkõige kontserni raha pangadeposiitidel ning nõuded ja ettemaksed.

Maksimaalne krediidiriskile avatud summa

(eurodes)	Lisa	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Raha	2	1 614 839	272 308	776 392
Nõuded ja ettemaksed	4	1 415 366	966 948	441 332
Kokku		3 030 205	1 239 256	1 217 724

Krediidiriski maandamiseks arveldavad kontserni ettevõtjad ja paigutavad vabu vahendeid vaid asukohariikide juhtivates, rahvusvahelistesse kontsernidesse kuuluvates krediitiasutustes, millised omavad rahvusvahelist krediitireitingut. Kontserni lühiajalisi vabu vahendeid võib kontserni riskijuhtimise põhimõtete kohaselt paigutada vaid eelpool mainitud krediitiasutuste üleöö- või lühiajalistesse deposiitidesse.

Seisuga 31.12.2016 omasid pangad, millesse kontsern on rahalised vahendid paigutanud, Moody's reitinguagentuuri krediitireitinguid A1 või parem (2015:A1). Kontserni ettevõtjate klientideks on ettevõtjad, kellel reeglina on avalikud krediitireitingud.

Kaupade müügil tugineb krediidiriski juhtimine peamiselt tehingupartnerite finantspositsiooni ja maksekäitumise jälgimisel. Negatiivsete trendide ilmnemisel tehingupartnerite käitumises rakendatakse müügi piiranguid, ettemaksu või pangagarantii esitamise nõuet.

Kuna kontserni ettevõtjate klientide enamuse moodustavad hea maksedistsipliiniga kliendid, on nõuete portfelli kvaliteet kõrge ja 2016 aasta lõpu seisuga oli ebatõenäoliste nõuete osakaal 0% (2015:0%).

Skeleton Technologies Group OÜ kontserni nõuete struktuur ostjate vastu tähtaegade lõikes

(eurodes) 31.12.2016	Tähtaeg saabumata	Üle tähtaja 1 päev kuni 3 kuud	Üle tähtaja 3-6 kuud	KOKKU
Ostjate laekumata arved (lisa 4)	436 977	97 462	1 040	535 479
Osakaal nõuetest ostjate vastu kokku, %	81,60%	18,20%	0,2%	100%

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

sh ebatõenäoliseks hinnatud nõuded	0	0	0	0
(eurodes) 31.12.2015	Tähtaeg saabumata	Üle tähtaja 1 päev kuni 3 kuud	Üle tähtaja 3-6 kuud	KOKKU
Ostjate laekumata arved (lisa 4)	99 991	3 038	0	103 029
Osakaal nõuetest ostjate vastu kokku, %	97%	3%	0	100%
sh ebatõenäoliseks hinnatud nõuded	0	0	0	0

Juhtkonna hinnangul ei esine muude nõuete ja viitlaekumiste puhul, mille osas puudub sõltumatu osapoolte krediidireiting olulist krediidiriski.

Nõuete laekumine ja ettemaksete eest saadavate teenuste ja kaupade laekumine ei ole tagatistega kaetud. Sihtfinantseeringu nõuete puhul on tegemist projektipõhiste nõuetega, millel raames on kokku lepitud kindlad maksetähtajad ja finantseerijateks on pilsavalt suured institutsioonid.

Info nõuete kohta seotud osapooltega vt lisa 19.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk seisneb kontserni võimetuses täita kohustusi hankijate, teenuseosutajate või riigi ees või teha investeeringuid tulevanevalt ebapiisavast rahaliste vahendite olemasolust.

Likviidsusriski juhtimiseks koostab kontserni juhatus kord aastas eelarve 12 kuulise rahavoogude projektsiooniga, mis esitatakse kontserni nõukogule kinnitamiseks.

Kontserni lühiajaliste kohustuste kattekordaja oli 2016 aasta lõpuks 2,44 (2015: 1,43) ning maksevalmiduse kordaja 1,04 (2015: 0,31).

Alljärgnevas likviidsusanalüüsis on esitatud kontserni lühi- ja pikaajaliste finantskohustuste jaotus kohustuste realiseerimistähtaegade lõikes. Kõik tabelis esitatud summas on lepingute alusel tasumisele kuuluvad diskonteerimata rahavood. Bilansipäevast 12 kuu jooksul tasumisele kuuluvate kohustuste summa on võrdne nende bilansilise väärtusega.

Finantskohustuste jaotus maksetähtaegade lõikes

(eurodes) 31.12.2016	kuni 1 kuu	1-12 kuud	Üle 1 aasta	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlad tarnijatele (lisa 12)	578 979	0	0	578 979	578 979
Laenukohustused (lisa 11)	0	417 786	1 582 214	2 000 000	2 000 000
KOKKU	578 979	417 786	1 582 214	2 578 979	2 578 979

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initialed H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

(eurodes) 31.12.2015	kuni 1 kuu	1-12 kuud	Üle 1 aasta	Diskonteerimata rahavood kokku	Bilansiline väärtus
Võlad tarnijatele (lisa 12)	431 575	0	0	431 575	431 575
Laenukohustused (lisa 11)	0	0	0	0	0
KOKKU	431 575	0	0	431 575	431 575

Majandusaasta lõpu seisuga oli kontsernil vabu rahalisi vahendeid mahus 1 614 839 eurot.

Kapitaliriski juhtimine

Kontsern loeb kapitaliks võörkapitali või omakapitali, mida saab kasutada lisaväärtuse loomisel. Kontserni eesmärgiks kapitaliriski maandamisel on tagada oma tegutsemise jätkusuutlikkus, optimeerides seejuures kapitali hinda ja tagades kapitali rahuldava tootlikkuse.

Netovõla suhe omakapitali

(eurodes)	Lisa	31.12.2016	31.12.2015
Raha	2	1 614 839	272 308
Netovõlg		4 600 133	1 531 973
Omakapital kokku		9 679 162	4 445 033
Netovõla suhe omakapitali		47,53%	34,46%

Selle näitaja edasist langetamist kontserni juhtkond vajalikuks ei pea mistõttu oleks mõistlik tulevikus pigem hoida olemasolevat taset või isegi võörkapitali osakaalu finantseerimises suurendada.

Õiglase väärtus

Kontserni hinnangul ei erine konsolideeritud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (lisad 2,4) ja -kohustuste (lisad 11,12) bilansilised väärtused seisuga 31. detsember 2016 ja 31. detsember 2015 oluliselt nende õiglasest väärtusest. Õiglast väärtust mõõdetakse diskonteeritud rahavoogude meetodil vastavalt IFRS 7le õiglase väärtuse hierarhia 3. taseme sisendite alusel.

Nõuded ostjate ja võlad hankijatele on lühiajalised, mistõttu juhtkonna hinnangul nende bilansiline väärtus on lähedane nende õiglase väärtusega.

Lisa 23 Olulised raamatupidamishinnangud

Raamatupidamishinnangud ja rakendatud eeldused

Aruannete koostamisel on kasutatud mitmeid raamatupidamishinnanguid ja eeldusi, mis mõjutavad aruandes kajastatud varasid ja kohustusi ning lisades avalikustatud bilansiväliseid varasid ja tingimuslikke kohustusi. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodil kasumiaruandes.

Juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid on järjepidevalt üle vaadatud ning need põhinevad ajaloolisel kogemusel ning muudel faktoritel, mille hulgas on ka tulevaste perioodide sündmuste eeldused, mida peetakse põhjendatuks olemasolevate tingimuste juures. Alljärgnevad hinnangud omavad suurimat mõju käesolevas raamatupidamise aastaaruandes kajastatud

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

finantsinformatsioonile.

a) Arenguväljaminekute kajastamine immateriaalse põhivarana

Arenguväljaminekud kapitaliseeritakse ainult juhul, kui R & D, müügi- ja finantsmeeskond annab enda hinnangu konkreetse projekti osas, kapitaliseerimise võimalikkust hindab juhatus. Projektide progress, tulemused ning turupotentsiaal on projekti puhul hinnatud ning dokumenteeritud tagamaks põhistatud kapitaliseerimise otsuse tegemist. Arenguväljaminekute kapitaliseerimise otsuse tegemisel lähtutakse IAS 38 nõuetest, sh.

- 1) peab olema tõenäoline, et tehtud väljaminekute arvel tekivad tulevikus tulud;
- 2) tehniline lahendus oskusteabe kasutamiseks tootmises on olemas;
- 3) on olemas on piisavad ressursid arenduse lõpuleviimiseks;
- 4) väljaminekud konkreetseks arendustegevuseks on piisavalt selgelt eristatavad ja otseselt seotud kõnealuse vara loomisega;
- 5) loodav vara peab olema selgelt identifitseeritav (müüdav, eraldatav, defineeritav, lepingust tulenev) ja ettevõtte kontrolli all.

b) Materiaalsete põhivarade ning arenguväljaminekute kasulike eluigade määramise põhimõtted:

Arenguväljaminekute kasulik eluiga on seotud innovaatilise tehnoloogia elutsükli ja patentide kestvusega täna loodud intellektuaalne omand iganeb tulenevalt selle tootmises kasutamise otstarbekusest ligikaudu kümne aastaga ning pärast seda on tehnoloogia juba liiga vananenud, et seda toodetes kasutada. Seetõttu on Skeleton Technologies pidevalt oma tehnoloogialid arendamas ja täiustamas. Kuigi patentide eluiga on keskmiselt 20 aastat, lähtutakse konservatiivsemast, s.o. tehnoloogia innovatsiooni elutsüklist.

c) Sihtfinantseeringute tingimuste täidetuse hindamine

Sihtfinantseeringute lepingute tingimusi hindab juhtkond koostöös erinevate osakondadega, samas toimub hindamine iga aruande esitamise etapis ning seda kontrollivad lisaks projektijuht, finantsosakond kui juhatus.

Immateriaalse ja materiaalse vara väärtuse hindamine

Kord aastas viiakse läbi varade hindamine ehk varaväärtuse test, mille tulemusena testiti firmaväärtust, summas 1 710 944 eurot, patentide väärtust summas 265 435 eurot ja arenguväljaminekuid summas 4 729 121 eurot (lisa 9), mille tulemusena väärtuse langust ei ole tuvastatud. Väärtuse testis kasutatud eelduste kohta vt. lisa 9.

Initialiseeritud ainult identifitseerimiseks
Initialed for the purpose of identification only
Initsiaalid/initials H.F.
Kuupäev/date 24.08.2017
PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 24 Konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Varad		
Käibevara		
Raha	1 280 023	115 502
Nõuded ja ettemaksed	15 114	3 894
Kokku käibevara	1 295 137	119 396
Põhivara		
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	13 544 004	7 515 521
Nõuded ja ettemaksed	0	0
Immateriaalne põhivara	81 401	86 730
Kokku põhivara	13 625 405	7 602 251
Kokku varad	14 920 543	7 721 647
Kohustused ja omakapital		
Kohustused		
Lühiajalised kohustused		
Laenukohustused	0	0
Võlad ja ettemaksed	17 538	11 385
Kokku lühiajalised kohustused	17 538	11 385
Kokku kohustused	17 538	11 385
Omakapital		
Osakapital nimiväärtuses	13 965	11 794
Ülekurss	15 209 444	7 851 615
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-153 147	5 952
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-167 256	-159 099
Kokku omakapital	14 903 005	7 710 262
Kokku kohustused ja omakapital	14 920 543	7 721 647

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 25 Konsolideerimata koondkasumiaruanne

(eurodes)

	2016	2015
Mitmesugused tegevuskulud	-132 417	-160 118
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-5 328	-5 328
Muud ärikulud	-109	0
Kokku ärikasum (-kahjum)	-137 854	-165 446
Muud finantstulud ja -kulud	-29 402	6 347
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-167 256	-159 099
Aruandeaasta kasum (-kahjum)	-167 256	-159 099
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum)	-167 256	-159 099

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of Identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 26 Konsolideerimata rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (kahjum)	-137 854	-165 446
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	5 328	5 328
Kokku korrigeerimised	5 328	5 328
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-11 220	16 107
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	6 153	1 385
Laekunud intressid	607	63
Kokku rahavood äritegevusest	-136 986	-142 563
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	0	-20 937
Antud laenud	0	0
Laekunud intressid	7 449	5 572
Muud väljamaksed investeerimistegevusest	-	-3 169 100
	6 028 483	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-6 021	-3 184 465
	034	
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenud	3 835 000	0
Saadud laenude tagasimaksed	-835 000	0
Tasutud intressid	-52 721	-18 528
Laekunud aktsiate või osade emiteerimisest	4 360 000	2 810 640
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	7 307 279	2 792 112
Kokku rahavood	1 149 259	-534 916
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	115 502	650 418
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 149 259	-534 916
Valuutakursside muutuste mõju	15 262	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	1 280 023	115 502

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Lisa 27 Konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne (eurodes)

	Osakapital nimiväärtuses	Ülekurs	Jaotamata kasum (kahjum)	Kokku
31.12.2014	10 319	4 853 090	5 952	4 869 361
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	4 869 361
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	4 869 361
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2014	0	0	0	4 869 361
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	-159 099	-159 099
Emiteeritud osakapital	1 475	2 998 525	0	3 000 000
31.12.2015	11 794	7 851 615	-153 147	7 710 262
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	7 710 262
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	7 710 262
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2015	0	0	0	7 710 262
Aruandeaasta kasum (kahjum)	0	0	-167 256	-167 256
Emiteeritud osakapital	2 171	7 357 829	0	7 360 000
31.12.2016	13 965	15 209 444	-320 403	14 903 005
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus	0	0	0	-13 544 004
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	0	0	0	8 320 161
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2016	0	0	0	9 679 162

Initsialiseeritud ainult identifitseerimiseks
 Initialed for the purpose of identification only
 Initsiaalid/initials H.E.
 Kuupäev/date 24.08.2017
 PricewaterhouseCoopers, Tallinn

Aruande allkirjad

Käesolevaga kinnitan OÜ Skeleton Technologies Group 2016. a konsolideeritud majandusaasta aruandes esitatud andmete õigsust.

Taavi Madiberk
Juhataja

28.08.2017

MAJANDUSARUANDE KOOSTAMISE
LÕPETAMISE KUUPÄEV

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

OÜ Skeleton Technologies Group osanikele

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt OÜ Skeleton Technologies Group ja selle tütarettevõtete (koos Kontserni) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2016 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Meie poolt auditeeritud Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2016;
- konsolideeritud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub konsolideeritud majandusaasta aruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustandvat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduuri sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;

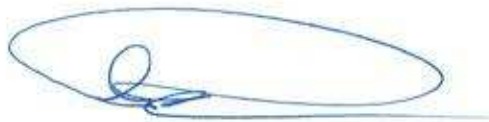
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Tiit Raimla
Vandeaudiitor, litsents nr 287

Märten Padu
Vandeaudiitor, litsents nr 513

24. august 2017

INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT

(Translation of the Estonian original)*

To the Shareholders of OÜ Skeleton Technologies Group

Our opinion

In our opinion, the consolidated financial statements present fairly, in all material respects, the consolidated financial position of OÜ Skeleton Technologies Group and its subsidiaries (together the Group) as at 31 December 2016, and its consolidated financial performance and its consolidated cash flows for the year then ended in accordance with International Financial Reporting Standards as adopted by the European Union.

We audited the Group's consolidated financial statements that comprise:

- the consolidated balance sheet as at 31 December 2016;
- the consolidated statement of comprehensive income for the year then ended;
- the consolidated cash flow statement for the year then ended;
- the consolidated statement of changes in equity for the year then ended; and
- the notes to the consolidated financial statements, which include a summary of significant accounting policies and other explanatory information.

Basis for opinion

We conducted our audit in accordance with International Standards on Auditing (ISAs). Our responsibilities under those standards are further described in the *Auditor's responsibilities for the audit of the consolidated financial statements* section of our report.

We believe that the audit evidence we have obtained is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion.

We are independent of the Group in accordance with the International Ethics Standards Board for Accountants' Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) and the ethical requirements of the Auditors Activities Act of the Republic of Estonia. We have fulfilled our other ethical responsibilities in accordance with the IESBA Code and the ethical requirements of the Auditors Activities Act of the Republic of Estonia.

Other information

The Management Board is responsible for the other information contained in the consolidated annual report in addition to the consolidated financial statements and our auditor's report thereon.

Our opinion on the consolidated financial statements does not cover the other information and we do not express any form of assurance conclusion thereon.

In connection with our audit of the consolidated financial statements, our responsibility is to read the other information identified above and, in doing so, consider whether the other information is materially inconsistent with the consolidated financial statements or our knowledge obtained in the audit, or otherwise appears to be materially misstated. If, based on the work we have performed, we conclude that there is a material misstatement of this other information, we are required to report that fact. We have nothing to report in this regard.

Responsibilities of the Management Board and those charged with governance for the consolidated financial statements

The Management Board is responsible for the preparation and fair presentation of the consolidated financial statements in accordance with International Financial Reporting Standards as adopted by the European Union and for such internal control as the Management Board determines is necessary to enable the preparation of consolidated financial statements that are free from material misstatement, whether due to fraud or error.

In preparing the consolidated financial statements, the Management Board is responsible for assessing the Group's ability to continue as a going concern, disclosing, as applicable, matters related to going concern and using the going concern basis of accounting unless the Management Board either intends to liquidate the Group or to cease operations, or has no realistic alternative but to do so.

Those charged with governance are responsible for overseeing the Group's financial reporting process.

Auditor's responsibilities for the audit of the consolidated financial statements

Our objectives are to obtain reasonable assurance about whether the consolidated financial statements as a whole are free from material misstatement, whether due to fraud or error, and to issue an auditor's report that includes our opinion. Reasonable assurance is a high level of assurance, but is not a guarantee that an audit conducted in accordance with ISAs will always detect a material misstatement when it exists. Misstatements can arise from fraud or error and are considered material if, individually or in the aggregate, they could reasonably be expected to influence the economic decisions of users taken on the basis of these consolidated financial statements.

As part of an audit in accordance with ISAs, we exercise professional judgment and maintain professional scepticism throughout the audit. We also:

- Identify and assess the risks of material misstatement of the consolidated financial statements, whether due to fraud or error, design and perform audit procedures responsive to those risks, and obtain audit evidence that is sufficient and appropriate to provide a basis for our opinion. The risk of not detecting a material misstatement resulting from fraud is higher than for one resulting from error, as fraud may involve collusion, forgery, intentional omissions, misrepresentations, or the override of internal control.

- Obtain an understanding of internal control relevant to the audit in order to design audit procedures that are appropriate in the circumstances, but not for the purpose of expressing an opinion on the effectiveness of the Group's internal control.
- Evaluate the appropriateness of accounting policies used and the reasonableness of accounting estimates and related disclosures made by the Management Board.
- Conclude on the appropriateness of the Management Board's use of the going concern basis of accounting and, based on the audit evidence obtained, whether a material uncertainty exists related to events or conditions that may cast significant doubt on the Group's ability to continue as a going concern. If we conclude that a material uncertainty exists, we are required to draw attention in our auditor's report to the related disclosures in the consolidated financial statements or, if such disclosures are inadequate, to modify our opinion. Our conclusions are based on the audit evidence obtained up to the date of our auditor's report. However, future events or conditions may cause the Group to cease to continue as a going concern.
- Evaluate the overall presentation, structure and content of the consolidated financial statements, including the disclosures, and whether the consolidated financial statements represent the underlying transactions and events in a manner that achieves fair presentation.
- Obtain sufficient appropriate audit evidence regarding the financial information of the entities or business activities within the Group to express an opinion on the consolidated financial statements. We are responsible for the direction, supervision and performance of the Group audit. We remain solely responsible for our audit opinion.

We communicate with those charged with governance regarding, among other matters, the planned scope and timing of the audit and significant audit findings, including any significant deficiencies in internal control that we identify during our audit.

AS PricewaterhouseCoopers

/signed/

Tiit Raimla
Auditor's certificate no.287

/signed/

Märten Padu
Auditor's certificate no.513

24 August 2017

** This version of our report is a translation from the original, which was prepared in Estonian. All possible care has been taken to ensure that the translation is an accurate representation of the original. However, in all matters of interpretation of information, views or opinions, the original language version of our report takes precedence over this translation.*

This independent auditor's report (translation of the Estonian original) should only be used with an annual report initialled for identification purposes by AS PricewaterhouseCoopers.

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Teadus- ja arendustegevus muude loodus- ja tehnikateaduste vallas	72191	756528	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 53542387
E-posti aadress	info@skeletontech.com